

Urząd Gminy w Jeleśni

2026-05-05

WPLYNEŁ DZIA

L. dz. 5557.226

Podpis

dnia 17 kwietnia 2026 r.

Ostok P

1. Komórka osoba wyznaczona do załatwienia sprawy

data podpis

Rada Gminy Jeleśnia

ul. Plebańska I

34-340 Jeleśnia

Termin wykonania

pilne

do dnia 2026-05-06

3. Sposób wykonania

odp. do podpisu Wójta

PETYCJA

w sprawie utwardzenia dróg gminnych stanowiących działki ewid. nr 1311 oraz 675 w miejscowości Mutne

Działając w imieniu własnym oraz na rzecz właścicieli nieruchomości przynależących do dróg gminnych położonych na działkach ewid. nr 1311 oraz 675 w miejscowości Mutne, gmina Jeleśnia, na podstawie art. 63 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 2 ust. 1 i ust. 3 w zw. z art. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach składam niniejszą petycję z żądaniem jej rozpoznania.

I. PRZEDMIOT PETYCJI

Przedmiotem niniejszej petycji jest żądanie utwardzenia ww. dróg gminnych, stanowiących działki o nr ewid. 1311 oraz 675 w miejscowości Mutne, w sposób umożliwiający bezpieczny przejazd, przechód oraz przegon, a tym samym zapewniający właścicielom nieruchomości przynależących do tych dróg faktyczny dostęp do drogi publicznej gminnej zgodnie z zaświadczeniem Wójta Gminy Jeleśnia z dnia 29 maja 2024 r.

II. STAN FAKTYCZNY

Drogi te zarządzane są przez Gminę Jeleśnia. Działka nr ewid. 1311 została zakwalifikowana jako droga gminna uchwałą nr X/75/03 Rady Gminy Jeleśnia z dnia 30 czerwca 2003 r. Działka nr ewid. 675 pozostaje w samoistnym posiadaniu Gminy Jeleśnia i jest wyznaczona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (uchwała XVIII/117/2016, symbol 3KDW14) jako teren dróg wewnętrznych.

W dniu 29 maja 2024 r. Wójt Gminy Jeleśnia wydał oficjalne zaświadczenie (sygn. RIiFE 720.61.2024.Z) potwierdzające, że nieruchomość stanowiąca działkę ewid. 654 posiada dostęp do drogi publicznej - gminnej - poprzez wspomniane działki drogowe.

Pomimo tego formalnego potwierdzenia, drogi są fizycznie całkowicie nieprzejezdne. Naturalny wąwóz uniemożliwia zarówno przejazd pojazdem, jak i przechód dla pieszych czy przegon zwierząt. Stan ten utrzymuje się od wielu lat i ulega pogorszeniu.

W dniu 14 listopada 2024 r. mieszkańcy złożyli apel podpisany przez kilkanaście osób (właścicieli nieruchomości) z żądaniem przeprowadzenia prac utrzymaniowych i utwardzenia dróg. Od tego czasu przez okres ponad czterech miesięcy Urząd Gminy nie udzielił żadnej odpowiedzi, co stanowi przejaw bezczynności administracyjnej.

W dniu 12 marca 2025 r. mieszkańcy złożyli formalne ponaglenie w związku z brakiem odpowiedzi.

W dniu 22 maja 2025 r. Urząd Gminy Jeleśnia odpowiedział pismem (sygn. IF.720.64.2025), w którym odmówił przeprowadzenia prac utrzymaniowych i utwardzenia dróg. Jedynym uzasadnieniem było powołanie się na ograniczenia budżetowe. W piśmie zasugerowano również, że właściciele nieruchomości mogą sami utwardzić drogę na własny koszt, co stanowi próbę przerzucenia ustawowego obowiązku gminy na jednostki prywatne.

20M

III. UZASADNIENIE PRAWNE

Obowiązki gminy w zakresie dróg gminnych

Artykuł 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1153) stanowi, że drogi gminne należą do zadań własnych gminy. Mimo, że przepis ten nie pozwala na formułowanie żądań w tym zakresie przez mieszkańców (por. postanowienie WSA w Odańsku z dnia 8 marca 2013 r., II SAB/Gd 75/12) to stanowi on wiążące zobowiązanie dla jednostki samorządu terytorialnego do zajęcia się potrzebami swojej społeczności w zakresie dróg gminnych.

Artykuł 19 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 889) wyraźnie określa, że wójt jest zarządcą dróg gminnych. Zarządca drogi ponosi odpowiedzialność za stan i funkcjonalność powierzonej mu infrastruktury.

Artykuł 20 ustawy o drogach publicznych nakłada na zarządcę drogi konkretne obowiązki, w tym: utrzymanie nawierzchni drogi, chodników i obiektów inżynierskich (pkt 4), wykonywanie robót interwencyjnych, utrzymaniowych i zabezpieczających (pkt 11) oraz przeprowadzanie okresowych kontroli stanu dróg (pkt 10). Obowiązki te mają charakter bezwzględny i nie mogą być pomijane z powołaniem na ograniczenia budżetowe.

Kluczowym jest, że droga nr 375 (działka 1311) została formalnie zakwalifikowana jako droga gminna uchwałą Rady Gminy, a zatem podlega pełnemu reżimowi prawno-materialnemu właściwemu dla dróg gminnych. Oznacza to, że obowiązki wynikające z art. 20 ustawy o drogach publicznych stosują się bezpośrednio.

Moc prawna zaświadczenia

Artykuł 76 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1691) stanowi, że dokumenty wydane w przepisanej formie przez organy uprawnione stanowią dowód tego, co w nich zostało urzędowo potwierdzone. Zaświadczenie wydane przez Wójta Gminy tworzy domniemanie zgodności z prawdą i wiąże organ, który je wydał.

Artykuły 217 - 218 Kodeksu postępowania administracyjnego wskazują, że zaświadczenie zostało wydane przez organ uprawniony (Wójt Gminy Jeleśnia) w wykonywaniu jego funkcji urzędowych. Raz wydane, wiąże ono organ, a gmina nie może działać w sprzeczności z własnymi oficjalnymi ustaleniami.

Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 17 stycznia 2020 r. (sygn. I OSK 3534/18) orzekł, że obowiązek wydania zaświadczenia powstaje na skutek potwierdzenia interesu prawnego; raz potwierdzony, organ nie może się wycofać. Decyzja ta wprost wskazuje, że zaświadczenia wydane przez organy administracyjne nie mogą być negowane przez te same organy w późniejszych działaniach.

Dodatkowo Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 11 stycznia 2022 r. (sygn. III OSK 874/21) wskazał, że postępowanie wyjaśniające przy wydawaniu zaświadczenia dotyczy jedynie faktów istniejących już w rejestrach i nie może ono tworzyć nowych ustaleń. Gmina potwierdziła dostęp do drogi publicznej gminnej na podstawie własnych aktów. Nie może teraz kwestionować tego, co sama zaświadczyła.

Istota problemu sprowadza się do następującego: Gmina Jeleśnia nie może jednocześnie zaświadczać o normatywnym dostępie do drogi publicznej gminnej, a następnie odmawiać utrzymania tej drogi w stanie umożliwiającym faktyczne korzystanie z owego dostępu. Takie postępowanie jest wewnętrznie sprzeczne i stanowi naruszenie zasady venire contra factum proprium - fundamentalnej zasady prawa zakazu postępowania sprzecznego z własnym wcześniejszym zachowaniem.

Odpowiedzialność odszkodowawcza gminy

Artykuł 417 § 1 Kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1071) stanowi, że za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność jednostka samorządu terytorialnego. Przepis ten jest fundamentem odpowiedzialności odszkodowawczej gminy.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 czerwca 2014 r. (sygn. III CSK 211/13) ustalił, że wykonywanie zadań publicznych, w tym utrzymanie dróg, stanowi wykonywanie władzy publicznej dla celów art. 417 KC, nawet gdy nie ma ono charakteru władczego (imperium). Sąd wyraźnie odrzucił argument, że powierzenie zadań

innym jednostkom zwalnia gminę z odpowiedzialności. W świetle doktryny prawa cywilnego, sam fakt ograniczeń budżetowych nie jest traktowany jako okoliczność wyłączająca bezprawność zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej.

Sąd Okręgowy w Krakowie w wyroku z dnia 12 sierpnia 2015 r. (sygn. II Ca 931/15) orzekł, że gminy mają obowiązek proaktywnego utrzymywania dróg i ścieżek w bezpiecznym stanie. Sąd przyznał odszkodowanie za niedopełnienie tego obowiązku. Zwykła bierność nie jest akceptowalnym standardem opieki nad infrastrukturą publiczną.

Właściciele nieruchomości przynależących do tych dróg ponoszą wymierną szkodę majątkową wynikającą z braku faktycznego dostępu do drogi publicznej gminnej. Szkodą tą obejmuje: spadek wartości nieruchomości, niemożność uzyskania pozwolenia na budowę, koszty alternatywnego dojazdu, ograniczenie w swobodnym dysponowaniu własnością oraz utratę możliwości prowadzenia działalności gospodarczej. Okoliczności te mogą stanowić podstawę roszczeń odszkodowawczych na drodze cywilnej, co niniejszym sygnalizujemy.

Brak sporu co do stanu faktycznego

Niezwykle istotnym faktem jest, że pomiędzy petycjonariuszami a Gminą Jeleśnia nie ma sporu co do stanu faktycznego. Gmina potwierdza, że działki 1311 i 675 są w jej władaniu i zarządzaniu. Gmina potwierdza, że stanowią one dostęp do drogi publicznej gminnej (co zostało ujęte w zaświadczeniu). Droga jest fizycznie nieprzejezdna i jest to okoliczność bezsporna. Gmina odmawia działania wyłącznie z powołaniem na ograniczenia budżetowe.

Właśnie dlatego, że nie ma sporu faktycznego, potencjalna odpowiedzialność odszkodowawcza gminy jest szczególnie poważna. Gmina nie może twierdzić, że droga nie istnieje, że nią nie zarządza, lub że nie stanowi ona dostępu do drogi publicznej. Jedynym uzasadnieniem odmowy jest ograniczenie budżetowe, które w świetle doktryny i orzecznictwa dotyczącego art. 417 KC nie stanowi wystarczającej podstawy do wyłączenia odpowiedzialności odszkodowawczej.

Otwarta ścieżka dalszych działań prawnych

Petycjonariusze zastrzegają sobie prawo do skorzystania ze wszelkich dostępnych środków dochodzenia swoich praw, w tym w szczególności: złożenia skargi na bezczynność; składania skarg na organy samorządu terytorialnego; dochodzenia roszczeń odszkodowawczych; zainteresowania sprawą mediów. Cel niniejszej petycji jest umożliwienie Gminie zaproponowanie optymalnych działań oraz rozwiązań, które z jednej strony odpowiedzą na potrzeby mieszkańców, a z drugiej będą możliwe do zrealizowania przez Gminę.

IV. ŻĄDANIE PETYCJI

Na podstawie powyższych faktów petycjonariusze żądają od Rady Gminy Jeleśnia:

1. Podjęcia przez Gminę Jeleśnia niezwłocznych działań zmierzających do utwardzenia dróg gminnych położonych na działkach ewid. nr 1311 i 675 w miejscowości Mutne w sposób umożliwiający bezpieczny przejazd, przechód i przegon, a tym samym zapewniający rzeczywisty dostęp do drogi publicznej.
2. Przedstawienia harmonogramu realizacji prac utwardzających, lub w przypadku rzeczywistych ograniczeń budżetowych przedstawienia konkretnego i szczegółowego planu działań wraz z włączającymi terminami realizacji, w tym uwzględnienia możliwości współfinansowania inwestycji przez właścicieli nieruchomości.
3. Udzielenia pisemnej, szczegółowej odpowiedzi na niniejszą petycję w terminie ustawowym.

Jednocześnie oczekujemy, że petycjariusze zostaną zaproszeni do udziału w posiedzeniu komisji lub spotkaniu roboczym poświęconym rozpatrzeniu niniejszej petycji, celem przedstawienia stanowiska i udzielenia ewentualnych wyjaśnień.

Podpisy właścicieli nieruchomości
dla których dostęp do drogi publicznej odbywa się poprzez działki o Nr: 1311 i 675